

Expertgroep

Aan de Staatssecretaris van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,
Aan de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie.

Postadres
Postbus 3010
2700 KT Zoetermeer

Bezoekadres
Boerhaavelaan 1
2713 HA Zoetermeer

T 0900 2282522
(10 ct per minuut)
F 079 35 36 485
I www.abvakabofnv.nl
E post@abvakabo.nl

Datum
11 oktober 2012
Briefnummer
EGHVB20121010NTB
Dossier
Concept jeugdwet

Behandeld door
Mevr. B.R. Heerma van Voss
Doorkiesnummer
079 353 6321
Bijlage(n)

KvK 40 41 06 96
ING 294606

Betreft: Reactie Abvakabo FNV op het concept wetsvoorstel Jeugdwet van 18 juli 2012

Excellenties,

Abvakabo FNV heeft bijna 7000 leden, werkzaam in de Jeugdzorg en vertegenwoordigt daarmee een groot deel van de jeugdzorgwerkers.

Over de conceptversie van de Jeugdwet heeft Abvakabo FNV op 24 september 2012 een themamiddag met leden, werkzaam in de Jeugdzorg gehouden. We hebben daar met elkaar gesproken over de consequenties van de wet op het werk van de jeugdzorgwerker en daarmee natuurlijk ook op de hulpverlening aan jeugdigen en hun ouders. Namens onze leden werkzaam in de jeugdzorg willen wij u het volgende meegeven.

Het streven naar een integrale jeugdzorg, het idee van één gezin één plan en het samenbrengen van de verschillende financieringstromen wordt breed gedragen.

Toch geeft het wetsvoorstel aanleiding tot grote zorg onder de werkers. Zij vrezen dat de overheveling naar de gemeenten zal gebeuren voordat de gemeenten voldoende kennis en deskundigheid over de jeugdzorg hebben kunnen verkrijgen. Het huidige stelsel wordt afgebroken voordat de fundamenteën van de nieuwe organisatie voldoende zijn opgebouwd. Bovendien ontbreekt het aan voldoende kaders en randvoorwaarden, en zijn de gelden niet geoormerkt, waardoor versnippering en verschraling van de zorg dreigt. Verdergaande marktwerking en aanbesteding beoordelen de jeugdzorgwerkers als contraproductief. Op de voorgestelde registratie en certificering zijn een aantal aanmerkingen te maken. Hieronder volgt een puntsgewijze opsomming.

Randvoorwaarden

Wij vinden dat u meer randvoorwaarden voor het personeel zou moeten opnemen, zodat de kennis en expertise van het personeel behouden blijft ten behoeve van de jeugdigen en hun ouders. Deze kennis is momenteel bij vele gemeenten niet op orde en/of niet in huis. Om de deskundigheid die de sector meebrengt goed te kunnen borgen zou centraal geregeld moeten worden dat mens-volgt-werk het uitgangspunt is en dat niet per gemeente bekeken wordt wie het werk gaat uitvoeren: gemeenteambtenaren of sector jeugdzorg mensen.

Oormerken

Er gaat overal in de jeugdzorg, en ook bij de huidige bureaus jeugdzorg, veel goed. Dit leidt tot de suggestie om slechts datgene wat minder goed gaat er uit te halen en voort te bouwen op datgene wat wel werkt, en om niet de hele zaak overhoop te halen. Iedere gemeente wordt in uw voorstel vrij om dat zelf te bepalen. Versnippering van zorg kan een ongewenst effect zijn. Bovendien vreest men voor verschraling van de zorg.

Gaan de gemeenten het geld voor jeugdzorg wel besteden aan de best mogelijk zorg? Gaan zij burgers wel voldoende voorlichten over wat er mogelijk is? Hoe zit het met de bezuinigingsdoelstellingen?

Wij vinden daarom dat de jeugdzorggelden bij overgang in ieder geval geoormerkt zouden moeten worden.

Marktwerking en aanbesteding

Door de marktwerking lopen we het risico dat de hulpverlening maar voor een korte periode ingezet gaat worden, en er bij gebrek aan baten snel overgeschakeld kan worden naar een andere (goedkopere) hulpverlener. Aanbesteding van een jaar, gekoppeld aan een gemeentelijk begrotingsjaar.

De ervaring leert dat sommige problemen niet binnen een begrotingsjaar opgelost zijn, en dat een meerjarige ondersteuning wenselijk is. Wat gaat er gebeuren als er onhaalbare doelen door een subsidiegever gesteld gaan worden nu in feite de inhoudelijke regie van de hulpverlening bij de gemeente komt te liggen. Dit kan ten koste gaan van de kwaliteit van de hulpverlening. Hulpverlenende organisaties zullen (wanneer er concurrentie is) om te kunnen blijven bestaan onhaalbare eisen accepteren.

In het aanbesteden van jeugdzorg zien wij niets, gelet op ervaringen uit de WMO.

Organisaties in de jeugdzorg en in de keten moeten juist meer samenwerken in plaats van elkaar te beconcurreren: de luiken moeten open in plaats van dicht! Door het ontbreken van kaders is er ook angst voor 'cowboys' die zich met name op het terrein van de ambulante zorg als nieuwe spelers op de markt zullen melden. De nu bestaande zorgorganisaties zullen wellicht niet in staat zijn om dit werk voor zich te behouden in een systeem van offertewerken.

Registratie en certificering

De verplichte registratie biedt als voordeel dat werknemers er kracht aan kunnen ontleen, er zijn andere kapers op de kust en een register biedt dan mogelijk bescherming. Bij een betere positionering hoort ook het vragen en krijgen van vertrouwen voor de professional. De professionals verantwoorden zichzelf constant, als werkers en richting organisaties en de overheid. De tijd die dat kost (en het geld) kan veel beter besteed worden aan cliëntenzorg.

Als kanttkening willen onze leden maken, dat het tijdspad bovendien zeer krap is. Voor 1 januari 2015 zou de gedwongen poot van de bureaus jeugdzorg over moeten gaan naar een gecertificeerde instelling en zou de jeugdzorgwerker geregistreerd moeten zijn. Onze leden vragen zich af of u zich dit goed gerealiseerd heeft?

Onduidelijk is nog op wiens bord de kosten van de registratie komen.

Voorts is onduidelijk wie zich precies kan laten registreren. Hoe zit het met mbo-ers op hbo-functies en andersom? Registratie lijkt alleen open te staan voor medewerkers werkzaam in een hbo-functie en in bezit van een hbo-diploma. De groep pedagogische medewerkers in een mbo-functie of de mensen die geen hbo-diploma bezitten vallen dan buiten de registratie. Natuurlijk klopt het dat alle (gezins)voogden aan registratie kunnen en misschien wel zouden moeten doen. Alleen zijn dit natuurlijk niet de mensen die het werken met de zorgbehoevenden (jeugdigen) uitvoeren in de leefgroepen.

Er worden ook kritische kanttekeningen geplaatst bij de waarde die momenteel gehecht wordt aan certificering. Het huidige HKZ-model schrijft voor dat processen beschreven dienen te zijn. Dat leidt in sommige organisaties weliswaar tot een heel dik boek met allerlei protocollen maar er is niets of niemand geregeld die controleert op de correcte uitvoering. Daarmee wordt het een papieren 'tandenloze' tijger en biedt het dus geen enkele garantie voor enige kwaliteit.

Beleidsvrijheid gemeenten

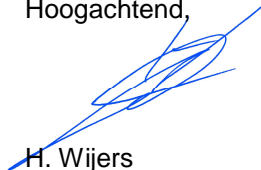
Wij hebben kennisgenomen van het standpunt van de VNG, die meer beleidsvrijheid voor de gemeenten wenst. Wij vragen u juist om meer regels te stellen rondom de overgang en de budgetten te oormerken.

Commissie Samson

Ook hebben wij in het rapport van de commissie Samson gelezen, dat deze commissie zich, net zoals de Kinderombudsman, zorgen maakt over het transitieproces van de residentiële jeugdzorg en de pleegzorg naar de gemeenten, omdat er bij de gemeenten nog onvoldoende kennis in huis is. Tot de tijd die nodig is de kennis te verwerven adviseert de commissie om de zorg niet over te laten gaan naar de gemeenten. Wij sluiten ons daarbij aan. Wij zien dit als bevestiging van ons standpunt en van onze zorgen.

Wij vertrouwen er op dat u onze inbreng namens de jeugdzorgwerkers serieus zult meenemen in uw verdere besluitvorming. Wij wensen u daarbij veel succes toe.

Hoogachtend,

H. Wijers
Bestuurder Jeugdzorg